

BLOGGURIN

Eli Hentze er útbúgving sum lærari og hevur arbeitt sum lærari síðani 1996. Hann hevur eisini fót bólt svenjara-útbúgving, og skal næstu árin arbeiða fulla tíð á tí pallinum

Føgur er foldin... frásøgn, friður, frælsið og flóttafólk!

Tað rørist ikki ein ond. Fullkomin friður valdar á sjógvi og á landi. Vaknandi sól-argeislarnir senda argandi ljósstrálur inn í heim.

Niðri á lónni siggi eg mann og hund hansara. Hundurin hevur sett seg á afturpartin og maðurin stendur fattur undir liðini á honum. Tann fyrbeinti lítur upp á eigara sín, og maðurin hyggur niður á hundin. Myndin niðri á lónni broytist ikki. Góðir 20 minuttir ganga, okkurt hissini fuglaljóð brýtir tøgna. Helst práta teir saman...her er lontan, nú skal tú liva.. maðurin sigur frá, hundurin lurtar og svarar aftur.

Friðsæla! Sum er júst hesin veruleikin hesa løtu fluttur inn í ein málning. Íslendski rithøvundin Albert Mór Guðmundsson letur málaran Bergstein sleppa til orðanna í bókini Alheimsins einglar. Bergstein stendur uppi á bakkanum og malar, tá ið Palli lítli og Gunnleypur koma koyrandi í kassabilinum:

- Hygg, Palli lítli, sigur hann, - nú havi eg tikið landið, sjógvin, himmalin og fuglarnar og sjúkrahúsið har yviri og sett alt inn í hesa myndina.

Palli hyggur hamskiftur at hesum báðum heimunum, veruleikanum í veruleikanum og veruleikanum í málninginum.

Frá upphavi hevur forvitni og tráðan eftir framburði verið partur av tilveru menniskjunnar. Úrsltið er ein heimur, har aðalsetningurin er: frameftir við nógvari ferð. Sjeyðmílamaðurin loyvir sær sjáldan at kaga aftur um bak, ella steðga á ein løtu at hvíla. Náttúran noyðir hann tó viðhvørt at lata seg úr stívlunum. Tá hann hevur latið seg úr um beinini og sett seg niður at rinda møðina eina løtu, gerst hann við eitt so sera greiðir yvir, hvussu viðbrekið grundarlagið er. Øska úr Íslandi noyðir flogførini at standa á flogvøllinum, tey ferðandi mugu bíða.

- Jamen, vit mugu avstað!

Alt er pengar, tíðin er pengar. Sjeymílamaðurin puffar, men noyðist í stívlarnar aftur, tí boð eru eftir honum. Skundmikil fer hann aftur til gongu.

Ja, tað var eitt sindur øðrvísi fyrr. Sendiboð frá Guði var úti í Skúgví at tala Guðs orð. Eins og nú høvdu skúvoyingar ikki bestu atløguviðurskifti, og veðrið líktist sær sjálvum, skiftandi. Men prædikumaðurin vildi heldur bíða til í morgin, nú veðrið var batnað somikið, at til bar at fara. Skúvoyingurin svaraði:

- Vit hava ikki morgin í Skúgví!

Um vit loyva okkum, ella verða noydd sum sjeymílamaðurin at hvíla eina løtu og hugsa um

orðini hjá skúvoyinginum, so kanska gerast vit greið yvir vísdomin í teimum. Einfaldur, men tíverri ikki so lættur lívsfórningur. Presturin Johannes Møllehave tosar um øjeblikkets atom. Hvussu altavgerandi lontan er í lívinum.

Løturnar eru mangar við rungandi látri! Vit eru 7 mans, sum av og á hittast at fortelja og flenna. Frásøgukynstrið er onki minni enn framúr. Hvaðani fingur teir hesa gávu? Hava uttan iva sitið undir hvørjum orði. Ligið undir borðinum um kvøldarnar og lurta eftir prátinum. Verið partur av arbeiðsdegnum í nær-umhvørvinum. Miðstvoumenninir og maðurin úr Klingruni eiga orðini mestu, fyndarríkir.

Altíð verið hugtíkin av frásøgnini! At lurta eftir søgum. At lurta eftir søgum uttan bók, men eisini úr bók.

Er nútiðin ein onnur? Arbeiðslívið er øðrvísi, dagligdagurin eisini. Samveran broytt. Eg og mitt tól.

Ungmanafelagsveitslurnar vóru eitt slag av mentanarbera. Miðaldrandi og aldrandi menn – minnst bara menn – røddu um afturlitandi tilveru teirra. Teir dugdu væl, men vit ungu hildu tað vera troystandi at líða á. Tað var eisini troystandi at skula sita stillur í kirkjuni og lurta eftir torskildari frásøgn, men at sita stillur var ófrávikiligt krav.

Veitslufrásagnirnar hava latið seg í annan ham. Tunt ílatnar. Mentanarberi..? Fyndin í teimum kámost eins og høvudsstaðurin í Ólavsøkkutøkuni. Spell at so er! Mær leingist ikki sørt eftir teim troystandi frásagnunum á ungmanafelagsveitslunum.

Mær dæmdi ongantið friðin! Men mátti inn ímillum góðtaka ásettard treytir. Takk tit øll, ið settu hesi krøv. Takk, at eg inn ímillum noyddist at keða meg.

Málningurin niðri á lónni fortelur ikki allan veruleikan! Brotmynd av veruleikanum. Hvørjum veruleika?

Eg legði oyra til og kendi bivandi ótta um tað, sum kundi henda mær og mínum. Røddirnar í útvarpinum søgdu frá um ófrið í Norður Írlandi. Eg kendi væl IRA. Í London, Týsklandi og Spaníalandi bleiv eisini bumbað. Myndin av dripna italíumanninum Aldo Moro festi búgv á nethinnini.

Í málninginum niðri á lónni sóust ongi flóttafólk úr Aleppo. Kanska hevði málarin ikki ans fyri einum meiri ræðandi veruleika? Kaska vildi málarin als ikki vita av nøkrum øðrum veruleika? Niðri á lónni var ikki pláss fyri flóttafólki.

Føgur er foldin...frásøgn, friður, frælsið og flóttafólk!